

Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden voor de accountant voor de Tijdelijke regeling subsidie dierenruinen COVID-19 derde tranche voor aanvragen van EUR 125.000¹ en hoger van ondernemers die controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de accountantswerkzaamheden op de door de aanvrager bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid (LNV) in te dienen gegevens voor de aanvraag tot vaststelling subsidie dierenruinen COVID-19 (verder: formulier) zoals beschreven in de Tijdelijke regeling subsidie dierenruinen COVID-19 derde tranche (13 december 2022, Staatscourant 2022, nr. 34221).

De rapportage die resulteert uit de accountantswerkzaamheden die voortvloeien uit dit protocol wordt gezien als het nader vast te stellen product van een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep, volgens een door de minister ter beschikking gesteld model of een door de minister geaccepteerd document als bedoeld in artikel 6, vierde lid van de Tijdelijke regeling subsidie dierenruinen COVID-19 derde tranche.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens LNV een subsidie is verstrekt op grond van de Tijdelijke regeling subsidie dierenruinen COVID-19 derde tranche.

1.3. Wet- en regelgeving

Op het onderzoek van de gegevens is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- De voorwaarden en verplichtingen die zijn opgenomen in de Tijdelijke regeling subsidie dierenruinen COVID-19 derde tranche (verder: regeling).

¹ Het betreft het bedrag waarvoor definitieve vaststelling wordt aangevraagd, ongeacht wat het bedrag is geweest waarvoor verlening heeft plaats gevonden.

2. Onderzoeksaanpak

De accountant voert de onderzoekswerkzaamheden uit volgens NBA Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'.

Indien er sprake is van (een vermoeden van) misbruik, oneigenlijk gebruik en/of fraude, dan dient de accountant nadere acties te ondernemen in lijn met de Standaard 4400N en overige wet- en regelgeving. Dit betekent dat de accountant indien hij misbruik of fraude tegenkomt, hier een melding van dient te maken bij de bevoegde instantie(s). Voor de Regeling zijn dit RVO en het Ministerie van LNV.

Bij de uitvoering van zijn onderzoek volgt de accountant de onderzoekspunten die in bijlage I bij dit protocol zijn opgenomen.

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de werkzaamheden vast in een rapport van feitelijke bevindingen, zoals beschreven in de Standaard 4400N. In bijlage 2 is een voorbeeldmodel opgenomen van een rapport van feitelijke bevindingen.

4. Reviewbeleid

De minister van LNV (en de RVO die deze regeling in mandaat uitvoert) heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

BIJLAGE 1

Voor dierenparken die controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW met aanvragen tot vaststelling van een subsidie van EUR 125.000 en hoger voert de accountant met inachtneming van NBA Standaard 4400N en deze bijlage onderstaande werkzaamheden uit:

I. Omzet en percentage omzetverlies (artikel 3 lid 2 en lid 3)

Voor de bepaling van de omzet respectievelijk het percentage omzetverlies over de subsidiabele periode (19 december 2021 tot en met 25 januari 2022) als over de referentieperiode (19 december 2019 tot en met 25 januari 2020) voert de accountant onderstaande aanvullende werkzaamheden uit.

I.1. Werkzaamheden omzet per periode

I.1.1 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies)

De accountant stelt vast dat de in het formulier opgegeven omzet voor de subsidiabele periode, alsmede in het formulier opgegeven omzet voor de periode 2019/2020 (referentieperiode) aansluit op de financiële administratie van de aanvrager (en - indien beschikbaar – de jaarrekening en interne managementrapportages).

De verantwoorde omzet bestaat (limitatief) uit de volgende categorieën:

- **Toegangskaarten, tickets en abonnementen**
- **parkeeropbrengsten**
- **verkoop van souvenirs of andere goederen in/op parkgebonden locaties**
- **pacht of verhuur van parkgebonden verkooplocaties**
- **horeca inclusief pacht of verhuur van voor horeca bestemde activiteiten**
- **evenementen op parkgebonden locaties**
- **zaal- en locatieverhuur op het dierenpark.**

Legaten, donaties en erfenissen maken geen onderdeel uit van de omzet voor deze regeling. Subsidies tellen ook niet mee als omzet, bijvoorbeeld de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) of subsidies van gemeenten of provincies.

I.1.2 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies, toelichting op website RVO)
De accountant stelt vast dat de opgegeven omzet per omzetcategorie toegerekend is aan de subsidiabele periode conform één van de volgende methoden:

- **toerekening op dagbasis; of**
- **herleide toerekening naar de subsidiabele periode.**

De verkoop van toegangskaarten en tickets wordt betrokken in de omzet van de periode waarin ze zijn verkocht.

Bij de herleide toerekening kent de periode een vast aantal dagen:

- 13 dagen in de periode van 19 december 2021 tot en met 31 december 2021 respectievelijk 25 dagen in de periode van 1 januari 2022 tot en met 25 januari 2022.

I.2. Bepalen percentage omzetverlies (artikel 3 lid 2)

Stel vast dat het percentage omzetverlies voor de subsidiabele periode als volgt is berekend:

% omzetverlies subsidiabele periode = 1 – (omzet subsidiabele periode / omzet referentieperiode) x 100

De uitkomst van de berekening wordt naar boven afgerond op hele procenten.

II. Subsidiabele kosten (artikel 4)

De subsidiabele kosten bestaan uit personeelskosten (II.1), parkkosten (II.2) en overige kosten dierenverzorging (II.3). Indien een dierentuin voor subsidiabele kosten een vergoeding heeft gekregen via verstrekte verzekeringsuitkeringen als bijvoorbeeld ziektewet, worden deze in mindering gebracht op de subsidiabele kosten.

II.1. Personeelskosten (artikel 4 lid 1:a, Toelichting op de Regeling I Algemeen -5. Toelichting Subsidiabele kosten - Personeelskosten)

II.1.1 (Artikel 4 lid 3)

De accountant stelt vast dat als de aanvrager een beroep heeft gedaan op de Vijfde en Zesde Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (zevende en achtste aanvraagperiode), de in het formulier opgenomen personeelskosten nihil bedragen.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant onderzoekt of de aanvrager inderdaad geen beroep heeft gedaan op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid.

II.1.2 (artikel 4 lid 1; Toelichting op de Regeling I Algemeen -5. Toelichting Subsidiabele kosten - Personeelskosten)

Indien de aanvrager volgens het formulier geen beroep heeft gedaan op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid volgens de werkzaamheden bij II.1.1.

De accountant sluit de in het formulier opgegeven totale personeelskosten van de subsidiabele periode aan op de financiële administratie (en - indien beschikbaar – de jaarrekening en interne managementrapportages).

De personeelskosten hebben betrekking op door de dierentuin ingezet personeel dat onder een gezagsverhouding² werkt en betreffen de volgende kosten:

- salarissen
- opbouw vakantiegeld in subsidiabele periode
- sociale lasten
- pensioenpremies
- kosten van ingehuurd personeel
- stage- en vrijwilligersvergoedingen
- vergoedingen voor dagbesteding.

Eventuele aansluitverschillen dienen door de aanvrager te zijn toegelicht.

II.1.3 (artikel 4 lid 4)

De accountant stelt vast dat de personeelskosten onder punt II.1.2 verminderd zijn met volgens de financiële administratie voor personeelskosten ontvangen verzekeringsuitkeringen in de subsidiabele periode.

II.1.4 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies, toelichting op website RVO)

De accountant stelt vast dat de personeelskosten van punt II.1.2 conform de methodiek onder I.1.2. zijn toegerekend aan de subsidiabele periode.

II.1.5 (artikel 4 lid1:a)

De accountant stelt vast dat de in het formulier opgegeven subsidiabele personeelskosten van punt II.1.2. per periode 70% bedragen van de personeelskosten per periode.

² Van een gezagsrelatie is sprake als de betreffende persoon de arbeid in dienst van of volgens instructies van de werkgever c.q. opdrachtgever verricht.

II.2 Parkkosten (artikel 4 lid 1:b, Toelichting op de Regeling I Algemeen -5. Toelichting Subsidiabele kosten - Parkkosten)

II.2.1

De accountant stelt vast dat per periode de parkkosten conform onderstaande staffel zijn berekend.

Netto oppervlakte van	Netto oppervlakte tot en met	Prijs per m ² per dag in de totale subsidieperiode
1	25.000	€ 0,13
25.001	100.000	€ 0,10
100.001	200.000	€ 0,07
200.001	300.000	€ 0,03
300.001	∞	€ 0,0003

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant de netto oppervlakte onderzoekt, hij gaat uit van de oppervlakte zoals vermeld op het formulier. Wel wordt van de accountant verwacht dat hij vanuit zijn professionele kritische instelling alert is op eventuele verschuivingen tussen functies.

II.3 Overige kosten dierenverzorging (artikel 4 lid 1: c -l)

II.3.1 (artikel 4 lid 1: c -l, Toelichting op de Regeling I Algemeen -5. Toelichting Subsidiabele kosten – Overige kosten)

De accountant stelt vast dat de in het formulier verantwoorde overige kosten voor diervverzorging zoals omschreven in artikel 4 lid 1: c -l aansluiten op de financiële administratie (en - indien beschikbaar – de jaarrekening en interne managementrapportages).

De accountant stelt vast dat de in het formulier verantwoorde kosten voor diervverzorging bestaan uit de volgende kostencategorieën (limitatief):

- kosten voor verbruikte diervoeders en diervoeders met medicinale werking;
- kosten voor het verrichten van diergeneeskundige handelingen;
- kosten voor verbruikte diergeneesmiddelen;
- kosten die noodzakelijk zijn voor het transporteren van dieren;
- kosten voor de reiniging van dierverblijven;
- kosten voor het verbruik van elektriciteit, gas en water;
- kosten voor de aanschaf van bedrijfskleding ;
- kosten voor gedragsverrijkende materialen, voor zover die geen deel uitmaken van de inrichting van het dierverblijf;
- kosten voor de bestrijding van ongedierte;

- **kosten voor preventieve handelingen die het dierenwelzijn ten goede komen, waaronder preventieve medische behandelingen.**

II.3.2 (Toelichting op de Regeling – Omzet en omzetverlies, toelichting op website RVO)
De accountant stelt vast dat de overige kosten dierenverzorging toegerekend zijn aan de subsidiabele periode conform de methodiek onder I.1.2.

III. Correcties op subsidiebedrag

III.1 Correctie subsidiebedrag voor verlies in de referentieperiode (artikel 3 lid 3 en lid 4)

De accountant stelt vast dat indien sprake is van een negatieve EBIT (Earnings Before interest and Taxes) in de referentieperiode, de aan te vragen subsidie maximaal bedraagt de EBIT over de referentieperiode verminderd met de EBIT over de subsidiabele periode.

De EBIT wordt bepaald conform de grondslagen voor resultaatsbepaling in de jaarrekening waarin de referentieperiode is opgenomen. Toerekening van opbrengsten en kosten naar de referentieperiode vindt plaats op basis van de uitgangspunten en methodiek zoals opgenomen onder I en II in dit accountantsprotocol.

III.2 Correctie subsidiebedrag voor gedeeltelijke sluiting in de referentieperiode (artikel 4 lid 5)

De accountant stelt vast dat als de dieren tuin in de referentieperiode een dag of een aantal dagen gesloten was, de kosten die zijn gemaakt voor die dag of dagen in de subsidiabele periode niet in aanmerking komen als subsidiabele kosten, tenzij de sluiting in de referentieperiode volgens de dieren tuin een uitzonderingssituatie betrof.

Ten aanzien van de aard van de tijdelijke sluiting van de dieren tuin in de referentieperiode wordt van de accountant niet verwacht dat de accountant zelfstandig onderzoek doet naar de onderbouwing of de tijdelijke sluiting inderdaad een uitzonderingssituatie betrof. De accountant stelt uitsluitend vast of er een onderbouwing aanwezig is en vermeldt deze onderbouwing in zijn rapport.

Bijlage II:

**Model Rapport van feitelijke bevindingen met betrekking tot de aanvraag tot vaststelling
Tijdelijke regeling subsidie dieren tuinen COVID-19 derde tranche**

Aan: opdrachtgever en/of toezichthoudend orgaan

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot het formulier 'aanvraag tot vaststelling Tijdelijke regeling subsidie dieren tuinen COVID-19 derde tranche' (hierna: de aanvraag) d.d. ... van ... (naam entiteit) te ... (statutaire vestigingsplaats) ingevulde bedragen, zoals beschreven in de Tijdelijke regeling subsidie dieren tuinen COVID-19 (regeling van 13 december 2022, Staatscourant 2022 nr. 34221). Van deze aanvraag is een door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt exemplaar bij dit rapport is gevoegd. De opdracht heeft als doel opdrachtgever in staat te stellen te voldoen aan artikel 6, vierde lid van de Tijdelijke regeling subsidie dieren tuinen COVID-19 derde tranche. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland vastgelegd in het 'Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden voor de accountant voor de Tijdelijke regeling subsidie dieren tuinen COVID-19 derde tranche voor aanvragen van EUR 125.000 en hoger van ondernemers die controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW' (hierna: het protocol).

De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van ... (*datum brief opdrachtbevestiging*).

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van u en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het protocol. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden opgenomen en doen wij verslag van onze feitelijke bevindingen naar aanleiding van de door ons uitgevoerde werkzaamheden. Wij doen geen uitspraak over de toereikendheid van de overeengekomen specifieke werkzaamheden of over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de aanvraag in zijn totaliteit. U en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij u en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gebruik kunnen maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

In overeenstemming met de opdrachtvoorwaarden en de Tijdelijke regeling subsidie dierenentuinen COVID-19 derde tranche, voor aanvragen tot vaststelling van EUR 125.000 en hoger van ondernemers die controleplichtig zijn in het kader van artikel 2:393 BW, hebben wij de werkzaamheden verricht zoals deze zijn vastgelegd in Bijlage 1 van het protocol. Wij wijzen erop dat, als wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht, of een controle- of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, wij wellicht aanvullende bevindingen zouden hebben geconstateerd die voor u van belang zijn.

Inzake de in het protocol voorgeschreven werkzaamheden hebben wij het volgende verricht:
.....

De bevindingen bij de door ons verrichtte werkzaamheden zijn als volgt:

- ... (onder verwijzing naar het betreffende onderzoekspunt in de betreffende bijlage van het protocol)
- ... (idem)
- ... (idem)

De ‘aanvraag tot vaststelling Tijdelijke regeling subsidie dierenentuinen COVID-19 derde tranche’ d.d. ... van ... (naam entiteit) te ... (statutaire vestigingsplaats) bevat de volgende bedragen:

- % omzetverlies	<percentage>
- Subsidiabele personeelskosten	<bedrag>
- Parkkosten	<bedrag>
- Overige kosten dierenverzorging	<bedrag>

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage alleen bestemd voor *opdrachtgever*, Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Op deze rapportage kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze schriftelijke toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

Plaats en datum

... (naam accountantspraktijk)

... (naam accountant)